

PWYLLGOR

PWYLLGOR PENSIYNAU

DYDDIAD

24 MEHEFIN 2021

TEITL

**SWYDDOGAETH Y PWYLLGOR PENSIYNAU YN
CYMERADWYO DATGANIADAU CYFRIFON Y GRONFA A
DERBYN YR ADRODDIAD PERTHNASOL GAN
ARCHWILIO CYMRU**

PWRPAS YR ADRODDIAD

**Y PWYLLGOR I DDERBYN Y CYFRIFOLDEB AM
LYWODRAETHU A CHYTUNO'R TREFNIADAU
GWEITHREDU NEWYDD**

AWDUR

DAFYDD EDWARDS, PENNAETH CYLLID

GWEITHREDIAD

**SYLWEBU AR Y CYNNWYS A MABWYSIADU'R
TREFNIADAU NEWYDD**

YR HANES AC ADOLYGU'R DREFN

1. Hyd at gyfrifon 2017/18, roedd y cyfrifon ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi'u cynnwys o fewn datganiad o gyfrifon Cyngor Gwynedd.
2. O ganlyniad, ers sefydlu Pwyllgor Archwilio Cyngor Gwynedd yn 1999, mae'r Pwyllgor hwnnw wedi ymdrin â chyfrifon Cyngor Gwynedd ynghyd â chyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd.
3. Wrth adolygu trefniadau llywodraethu Cronfa Bensiwn Gwynedd, rhoddwyd ystyriaeth i'r cwestiwn os mai Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu Cyngor Gwynedd, neu'r Pwyllgor Pensiynau ddylai fod yn derbyn a chymeradwyo datganiadau o gyfrifon y gronfa bensiwn, ynghyd ag adroddiad perthnasol yr archwiliwr allanol.

Y PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU

4. Er fod Mesur 2011 yn rhoi'r hawl i'r Cyngor osod unrhyw swyddogaethau addas i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu (a'r Pwyllgor hwnnw ei hun sydd i benderfynu sut mae i arfer ei swyddogaethau), mae'r Mesur hefyd yn gosod allan swyddogaethau y mae'n rhaid i'r Pwyllgor eu harddel.
5. Ers sawl blwyddyn, mae'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu wedi bod yn derbyn a chymeradwyo cyfrifon Cyngor Gwynedd a Cronfa Bensiwn Gwynedd, fel rhan o'i rôl fel y "rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu". Yn unol ag Adran 81 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, un o'r rolau statudol y mae'n rhaid i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu eu cyflawni yw *i arolygu materion ariannol yr awdurdod a chraffu arnynt*.

Y PWYLLGOR PENSIYNAU

6. Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013, mae Cyngor Gwynedd yn "awdurdod gweinyddu" ar ran Cronfa Bensiwn Gwynedd, ac yn unol â Chyfansoddiad y Cyngor mae'r swyddogaeth sy'n ymwneud â phensiynau llywodraeth leol ayb trwy rym Rheoliadau o dan adran 7, 12 neu 24 o Ddeddf Blwydd-dal 1972 (sy'n cynnwys Rheoliadau 2013), yn fater sydd wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Pensiynau.

7. Mae cyfrifoldeb Cyngor Gwynedd fel "awdurdod gweinyddu" yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 wedi eu dirprwyo i'r Pwyllgor Pensiynau; dyma'r Pwyllgor sy'n gyfrifol am lywodraethu materion ariannol y Gronfa Bensiwn.

CANLLAWIAU CENEDLAETHOL - BWRDD YMGYNGHOROL Y C.P.L.I.L.

8. Caiff hyn ei ategu gan y cynigion Llywodraethu Da yn adroddiad Bwrdd Ymgynghorol y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ("LGPS *Scheme Advisory Board*"), **Good Governance: Phase 3 Report to SAB**, sy'n nodi: "Each administering authority must ensure their [Pensions] committee is included in the business planning process" (Argymhelliad E.4).

<https://lqpsboard.org/images/Other/Annex to Good Governance letter 110221.pdf>

<https://lqpsboard.org/images/Other/Good Governance Final Report February 2021.pdf>

9. I'r perwyl hyn, mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi cymeradwyo cyllidebau'r gronfa 2020/21 (yn Ionawr 2020) a 2021/22 (yn Ionawr 2021), a byddai ymdrin â chyfrifon a chymeradwyo'r cyfrifon terfynol yn cau'r cylch 'busnes'.

RHEOLIADAU CYFRIFON AC ARCHWILIO 2018

10. Ymhellach, addaswyd Rheoliad 8 o Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, sy'n ymwneud â datganiadau cyfrifon cyrff perthnasol mwy (megis Cyngor Gwynedd), gan y Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) (Diwygio) 2018.
11. Mae'r addasiad yma wedi dileu'r gofyniad i gynghorau sir neu gynghorau bwrdeistref sirol gynnwys, yn eu datganiad o gyfrifon, y cyfrifon ar gyfer cronfeydd pensiwn a weinyddir yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013. Mae hyn yn weithredol o'r cyfrifon ar gyfer 2017/18 ymlaen.

CASGLIAD

12. Ar ôl ystyried y canllawiau a'r rheoliadau diweddaraf, ac adolygu'r trefniadau llywodraethu yn sgil hynny, mae'n ymddangos yn gynyddol glir mai'r Pwyllgor Pensiynau, a nid y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu, yw'r corff priodol i dderbyn a chymeradwyo datganiadau o gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd. Nid yn unig mae'r gofyn cyfreithiol iddynt gael eu cynnwys gyda chyfrifon y Cyngor wedi cael ei ddiddymu, ond mae'r bwrdd cenedlaethol sy'n cynghori Cynlluniau Pensiwn Llywodraeth Leol hefyd yn argymhell y dylai'r Pwyllgor Pensiynau ystyried y cyfrifon.
13. Nid oes anghysondeb yma gydag Adran 81 Mesur 2011, gan nad yw materion ariannol y Gronfa Bensiwn yn rhan o faterion ariannol Cyngor Gwynedd – mae arian y ddau endid gwbl ar wahân i'w gilydd.

GWEITHREDIAD

14. Cyflwynwyd adroddiad cyfatebol i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu 27 Mai 2021 lle penderfynwyd cymeradwyo addasiadau i'w trefniadau gweithredu er mwyn caniatáu i'r Pwyllgor Pensiynau dderbyn a chymeradwyo datganiadau o gyfrifon y gronfa bensiwn, ynghyd ag adroddiad perthnasol yr archwiliwr allanol.

ARGYMHELLIAD

15. Gofynnir i'r Pwyllgor Pensiynau ystyried cynnwys yr adroddiad, sylwebu ar ei gynnwys a chytuno i dderbyn –

- cynllun gwaith yr archwiliwr allanol ar Gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd.
- Datganiad Cyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd, wedi iddynt gael eu hardystio gan y Pennaeth Cyllid ond yn ddarostyngedig i archwiliad, a chyfle i herio eu cynnwys.
- adroddiad blynyddol gan yr archwiliwr ariannol ar Ddatganiad Cyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd.
- y fersiwn derfynol ôl-archwiliad o Ddatganiadau Cyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd (cyn diwedd mis Tachwedd yn 2021), a chyfle i herio cynnwys adroddiad perthnasol yr archwiliwr allanol, sef Archwilio Cymru.